

(b) Prepare a note on Nairātmavāda.

নৈৰাত্মবাদৰ ওপৰত এটা টোকা প্ৰস্তুত কৰা।

(c) Explain Vivartavāda and Parīṇāmavāda.

বিবৰ্তবাদ আৰু পৰিণামবাদ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

***

2023

SANSKRIT

(Honours Generic/Regular Course)

Paper : SKT-HG/RC-4016

(Fundamentals of Indian Philosophy)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks
for the questions

UNIT—I

(General Introduction)

(Marks : 10)

1. Answer the following questions :

1×4=4

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write the meaning of the term 'नास्तिक'.

'नास्तिक' পদটিৰ অৰ্থ লিখা।

(b) What is the main aim of Darśana?

দৰ্শনৰ মূল লক্ষ্য কি ?

- (c) Which philosophy is called as 'ज्ञानमीमांसा'?
কোনটো দৰ্শনক 'জ্ঞান-মীমাংসা' বুলি কোৱা হয় ?
- (d) Which is the oldest school of Indian philosophy?
ভাৰতীয় দৰ্শনৰ প্ৰাচীনতম সম্প্ৰদায়টো কি ?

2. Write brief answers to the following questions :

2×3=6

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ সংক্ষেপে লিখা :

- (a) Derive the word 'Darśana'.
'দৰ্শন' শব্দটোৰ ব্যুৎপত্তি লিখা।
- (b) Indian philosophy is known as optimistic.
Why?
ভাৰতীয় দৰ্শনক কিয় আশাবাদী বুলি কোৱা হয় ?
- (c) Name the Āstika schools of Indian philosophy.
ভাৰতীয় দৰ্শনৰ আস্তিক সম্প্ৰদায়সমূহৰ নাম লিখা।

UNIT—II

(Schools of Indian Philosophy)

(Marks : 35)

3. Answer the following questions : 1×3=3

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) What is Avyakta Tattva?
অব্যক্ত তত্ত্ব কি ?

- (b) What do you mean by Sagunabrahma?
সগুণব্ৰহ্ম মানে কি বুজা ?
- (c) What is the meaning of the term 'Nyāya'?
'ন্যায়' পদটিৰ অৰ্থ কি ?

4. Why Cārvāka philosophy does not accept the existence of God? 2

চাৰ্বাক দৰ্শনে কিয় ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব স্বীকাৰ নকৰে ?

5. Answer any two of the following questions : 5×2=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Write a brief note on Triratnas.
ত্ৰিৰত্নৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখা।
- (b) How many Guṇas are described in the Sāṃkhyakārikā? Discuss briefly.
'সাংখ্যকাৰিকা'ত কেইটা গুণ বৰ্ণনা কৰা হৈছে ? চমুকৈ আলোচনা কৰা।
- (c) Prepare a short note on Sādvāda.
সাদ্বাদৰ ওপৰত এটি চমু টোকা প্ৰস্তুত কৰা।

6. Answer any two of the following questions :

10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Prepare a note on the 'समभंगीनय' of Jaina philosophy.
জৈন দৰ্শনৰ সপ্তভংগীনয়ৰ ওপৰত এটি টোকা প্ৰস্তুত কৰা।

(4)

(b) Discuss the Eight-fold Paths of Yoga philosophy.

যোগ দৰ্শনৰ অষ্টাংগিক মার্গৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(c) Discuss the concept of Jagat as per Advaita Vedānta.

অদ্বৈত বেদান্ত অনুসৰি জগৎ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(d) Write a note on Sāmānya.

সামান্যৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

(e) Prepare a note on the significance of Cārvāka ethics.

চাৰ্বাকৰ নীতিবিদ্যাৰ তাৎপৰ্য সম্পৰ্কে এটি টোকা প্ৰস্তুত কৰা।

UNIT—III

(Problems of Indian Philosophy)

(Marks : 35)

7. Answer the following questions : $1 \times 3 = 3$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) How many Pramāṇas are accepted in the Yoga philosophy?

যোগ দৰ্শনত কেইটা প্ৰমাণ স্বীকাৰ কৰা হৈছে?

(b) What is Adṛṣṭa in Nyāya philosophy?

ন্যায় দৰ্শনৰ মতে অদৃষ্ট কি?

(5)

(c) What is the way to attain Liberation according to Vedānta philosophy?

বেদান্ত দৰ্শন অনুসৰি মোক্ষ লাভৰ উপায় কি?

8. Write the names of the Pramāṇas accepted by the Vaiśeṣika philosophy. 2

বৈশেষিক দৰ্শনে স্বীকাৰ কৰা প্ৰমাণকেইটাৰ নাম লিখা।

9. Write short notes on any two of the following :

$5 \times 2 = 10$

তলৰ যি কোনো দুটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Anumāna

অনুমান

(b) Law of Karma in Indian philosophy

ভাৰতীয় দৰ্শনত কৰ্মবাদ

(c) Svabhāvavāda

স্বভাববাদ

10. Answer any two of the following questions :

$10 \times 2 = 20$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss the theory of Satkāryavāda according to Sāṃkhya philosophy.

সাংখ্য দৰ্শন অনুসৰি সৎকাৰ্যবাদ সিদ্ধান্তটো আলোচনা কৰা।